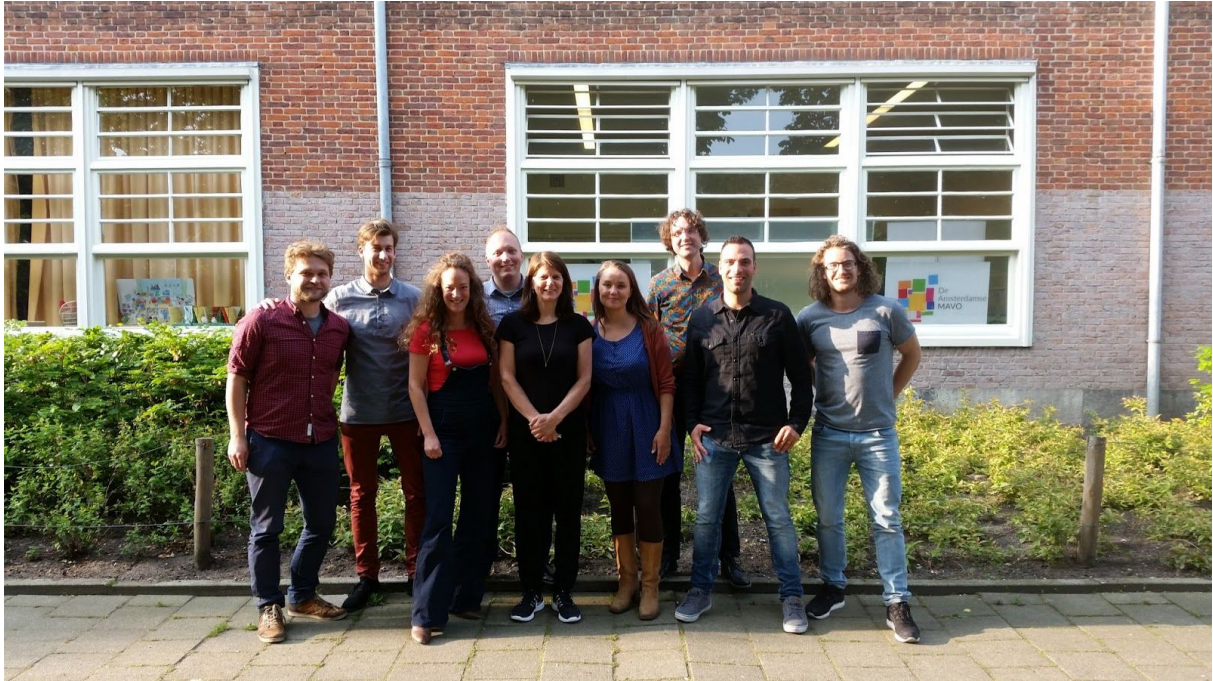

De Amsterdamse Mavo leert kinderen meedoen

Anneke Hesp

De Amsterdamse mavo is de nieuwste school in Oost en begint met twee eerste klassen aan de Linnaeushof. De oprichters willen dat de kinderen leren meedoen in de wereld om zich heen. Dus ook in de buurt.

Mavo-leerlingen kunnen veel meer als ze les krijgen van echt inspirerende leraren; leraren die kansen scheppen, die in hen geloven en voor wie ze willen werken. Tot die overtuiging kwamen Lars Hoogmoed en Martine van Hoogen na jarenlang werken in het middelbaar beroepsonderwijs. De twee docenten gaven veel les aan studenten die van de mavo kwamen en signaleerden dat die een bijzondere inbreng hadden.

Ze vinden dat er een rare houding is tegenover onderwijs op de zogenaamde lagere niveaus dan havo. Er is minder aandacht voor. En toch hebben veel politici en managers en van grote bedrijven die mavo gedaan. En de meerderheid van de Nederlandse bevolking is naar het vmbo geweest, het onderwijs waar ook de mavo onder valt.

Waardigheid

De collega's gingen onderzoeken of er in Amsterdam plek zou zijn voor een nieuwe mavo. Nou, eigenlijk niet. De leerlingenaantallen lopen terug want Amsterdammers krijgen minder kinderen en voor iedere levensovertuiging is er al voldoende mavo-onderwijs. O, ja? En het humanisme dan? Nee, het Humanistische Verbond heeft geen scholen en was ook niet van plan ze te stichten.

Hoogmoed en Van Hoogen namen een moedige stap. Ze vergaarden hun eigen spaargeld en richtten De Amsterdamse Mavo op, vanuit een humanistische levensovertuiging. Die overtuiging gaat uit van de menselijke waardigheid en heeft vertrouwen in de menselijke vermogens. De gemeente wees hen het gebouw aan de Linnaeushof toe waar eerder het Cygnus Gymnasium en de Hof Havo van start gingen. Inmiddels huist het Cygnus in de oude ambachtsschool aan de Wibautstraat en de Hof Havo is dit jaar begonnen in het oude gebouw van de Reinwardt Academie naast de brandweer aan de Dapperstraat.

Eerstegraads docenten

Het compacte gebouw garandeert kleinschaligheid en flexibiliteit en zo willen de directeuren Hoogmoed en Van Hoogen het ook. Zij beginnen met twee eerste klassen en

zien 300 leerlingen als de limiet voor een menselijke maat. Er is een eigen, onbezoldigd bestuur. De faillissementen van enkele grote onderwijsinstellingen laten immers zien hoe funest grootschaligheid kan uitwerken. De kwetsbaarheid nemen ze op de koop toe.

De voordelen voor nu zijn duidelijk: 'Iedere docent krijgt een eigen lokaal dat hij of zij helemaal kan inrichten naar eigen inzicht.' De leerlingen verkassen van het ene lokaal naar het andere. Maar dat gebeurt niet zo vaak. De lessen zijn vaak blokken van negentig minuten zodat op de meeste dagen de leerlingen maar twee keer hoeven te verkassen. Dat betekent veel rust in het rooster maar stelt wel hoge eisen aan de docenten die veel afwisseling in hun werkvormen zullen moeten aanbrenge. Negentig minuten luisteren of lezen is immers voor deze leerlingen toch een lastige opgave. Hoogmoed is er gerust op. 'We hadden sollicitanten uit het hele land. Allemaal mensen die graag willen beginnen op een nieuwe school die hen dit jaar alleen nog maar een kleine baan kan bieden. Ze hebben video-opnamen opgestuurd van de lessen die ze geven en we hebben een heel inspirerend team kunnen samenstellen van mensen die goed les kunnen geven en zich vinden in onze idealen van humanistisch onderwijs.'

Het bijzondere aan de docenten is dat het eerstegraads docenten zijn. Dat wil zeggen dat zij een Masteropleiding hebben gehad. Gewoonlijk is dat een vereiste voor onderwijs aan de bovenbouw van havo en vwo. Voor een mavo is de tweedegraads opleiding voldoende.

Zelf denken

In het rooster heeft de vrijdag een speciale plaats. Er zijn drie lessen 's ochtends voor de kernvakken Nederlands,

Engels en Wiskunde. Daarna drie zogenaamde VVV-lessen. Hoogmoed: 'Eerst werken we aan Verbeteren van een vak waarin een leerling niet zo goed is. Dan gaan we juist aan de slag met Verdiepen van een vak waarin een leerling goed is. En tenslotte gaan we Verbreden. Dat wil zeggen dat we dingen gaan ondernemen waarvoor we een speciale plek inruimen in het humanisme. Dat gaat uit van de menselijke waardigheid en de menselijke vermogens. We willen dat leerlingen betrokken raken bij de wereld om hen heen, dat zij zich een gewaardeerd onderdeel voelen van de maatschappij en dat zij daar een bijdrage aan gaan leveren. Meedoen staat centraal en actief zijn in en buiten de school.'

Het begin van dat meedoen ligt in de school zelf bij zaken als de leerlingenraad, de moestuin, de kantine, het rooster en de zorg voor de pannakooi, de social media en het in de gaten houden van de duurzaamheid op school. Het zullen de eerste stappen zijn voor leerlingen die leren verantwoordelijk te zijn, of zoals het motto van de school luidt 'Zelf denken, samen leren'.

Daarna gaat de school op zoek naar mogelijkheden om mee te doen in de buurt en verder in Oost. De school wil en kan niet in alleen op zichzelf gericht zijn als het de leerlingen wil leren om deel te nemen aan het leven om hen heen. Hoogmoed denkt bijvoorbeeld aan contacten met ouderen of vluchtelingen. 'Maar leerlingen kunnen zich ook inzetten voor goede doelen of een mensenrechtenproject. Dit kan een schoolinitiatief zijn of we kunnen aansluiten bij bestaande projecten van bijvoorbeeld het Humanistische Verbond, Humanitas, HIVOS, Greenpeace of Unicef.'

Open blik

Hoe wit is deze school eigenlijk ? Die staat immers in het witste deel van Oost en humanistisch is een term die je als nieuwkomer in Nederland niet snel in het vizier hebt. Hoogmoed lacht ; 'Ik hou niet van een verdeling waarbij Antillianen en Surinamers in Zuidoost naar school gaan en Marokkanen in West blijven. De Amsterdamse Mavo is voor iedereen. Op onze open dagen hebben we dat laten zien. Er kwam hier een jongen met een gesluierde moeder. Hij keek rond en zei tegen me 'ik voel me hier thuis'. Daarop zette ons bij de centrale inschrijving als nummer een in de selectie. En nu is hij een van de leerlingen met ouders die niet hier zijn geboren. Ze maken 40 procent uit van wie er nu in onze eerste twee klassen komen. En 60 procent is wit.' Hoogmoed is erg blij met de diversiteit in zijn klassen. 'We willen meer dan tolerantie, we willen dat leerlingen met een open blik de wereld tegemoet treden. Maar dat kan alleen als je die wereld ook binnen in je school hebt.'

Vak als middel

Lars is sportleraar. 'Ik zie mijn vak niet als doel, maar als middel. Bij mij leren ze niet alleen hun lichaam te gebruiken, maar ook organiseren, voor een groep te gaan staan en die toe te spreken, omgaan met teleurstellingen. We kunnen immers niet allemaal altijd winnen ? En natuurlijk omgaan met conflicten en met weerstand.'

Ook de andere leraren doen meer dan alleen de regels van de grammatica en liefde voor hun eigen vak overbrengen. Graag zouden de directeuren zien dat het onderwijsaanbod van de vakken en het mentoruur op elkaar afgestemd worden en gericht op wederzijdse versterking. Ook de docenten kunnen er dus op rekenen dat zij zelf moeten denken maar samen moeten leren.

Op 13 oktober organiseert De Amsterdamse Mavo zijn opening voor buurtgenoten, ouders en andere belangstellenden. Meer informatie kunt u lezen op www.deamsterdamsemavo.nl